

SCĂPĂRĂRI, FRÂNTURI ȘI VREO ȘASE ÎNCEPUTURI

Claudia Hotea

O uram pentru că era frumoasă, zâmbea copilărește, habar nu avea cât de fermecătoare e, nu știa că sclipește în atâtea moduri în care orice bărbat ar rămâne fascinat. Nu ar recunoaște-o niciodată în fața ei. Niciun bărbat. Fascinația.

Și pentru că scria. O uram pentru că scria atât de bine. Binele acela în care nimeni nu putea identifica un stil anume. Dacă nu ai știu că e ea, ai crede mereu că e alta. O uram pentru că nu terminam niciodată poveștile ei, romanele ei, poemele ei. După două, trei, cinci pagini le aruncam, doar ca mâine să încep alta din nou și din nou.

M-a întrebat odată dacă am citit până la capăt vreo poveste din ce scrisese ea. Am mințit. I-am spus că da. S-a uitat în ochii mei și mi-a spus „Tu mă minți!” Am plecat ochii. I-am mărturisit atunci că nu citisem nici o poveste întreagă, ce să spun despre romane. Dacă ar scrie haikuri, m-aș fi oprit la silaba zece. Râse puternic.

Până atunci nu scrisese nici măcar un haiku. Cel puțin nu unul demn să apară în caietul cu coperti maro. Poate încercase cândva pe un șervețel într-un restaurant și chelnerul îl aruncase împreună cu șervetele mânjite cu sos de roșii și dulceață de afine. La momentul acela nu știam că există caietul acesta pe care îl țin eu în mână.

„Nu are a face că nu ai citit până la capăt. Finalurile sunt pentru proști și resemnați. Oamenii deștepți se opresc din citit în mijlocul acțiunii.”

Când am primit prin curier plicul îndesat și am scos caietul, se împlineau șase săptămâni. A fost ciudat să sune băiatul de la livrări și să îmi spună că am un colet de la ea. Am încremenit pentru câteva secunde.

Dacă era totul o farsă proastă? M-aș fi bucurat să fie. Nu a fost. Am urât-o mai tare pentru că mi-a dat pentru o secundă speranța. Nu am deschis plicul până acasă.

Pe prima pagină scria cu litere mari NU CITI PÂNĂ LA CAPĂT. Era scrisul ei de mână. Dezordonat, cu un chin voit de a scrie frumos. Nu îi ieșea niciodată. Literele arătau diforme. L-am închis și l-am pus lângă cărțile de citit din luna aceea.

Nu l-am deschis până azi. După trei luni. Paginile scrise la calculator erau lipite lângă cele scrise de mână. Mâzgăleli. Îl închid iar. Nu îl mai suport. Îi voi da foc în una din zilele astea. Îl arunc de perete. În zborul lui cade o foaie, un fluture de foaie. Apoi o bufnitură și gata.

Astea șase sunt pentru tine. Și dacă citești foaia asta înainte de a fi citit poveștile, știu că ele zac undeva pe podea. Așa-i că ai trântit caietul de perete?

Nu avea cum să știe. Nu avea cum. Așa-i că nu avea cum? Ah, de mi-a jucat în ultimele patru luni jumătate o farsă, o omor cu mâna mea. Jur că o fac. Nu are cum.

Am luat caietul de pe jos. Am dat prima pagină și pe a doua scria cuprinsul. Titlul fiecărei povești. La final cu litere mici „Să nu începi cu prima poveste. Citește-o ultima!”

Cine ești tu să îmi spui cum să citesc? Cine ești tu? Nu mai ai nici un drept! O să citesc cum vreau. Vezi o să încep cu prima. Și ce o să faci? Ce mai poți să faci? Și am deschis la prima poveste.

Titlul scris mare pe foaie *Basme cu tulburări de personalitate*. Interesant. Nu îi plăceau basmele. Pe următoarea pagină cu violet a mâzgălit. „Știam că nu mă vei asculta și vei citi prima poveste. Dar lasăm basmele pentru mai târziu. Bine? Și nu uita. Niciodată să nu le citești până la capăt. Dă pagina și începe.”

Am dat pagina.

Îmi tremura mâna.

O tăcere cât o poveste de lungă

În fiecare dimineață pe la cinci se trezea fără să îl oblige nimeni. Nu avea nevoie de alarmă. Se ducea direct la birou și scria. Cu stiloul pe un caiet cu linii. Și după ce termina vreo trei sau patru pagini mergea în bucătărie și își făcea o cafea și apoi se întorcea în cameră și scria iar până la șapte. De zece ani încoace fiecare dimineață arăta la fel. Și nu îi părea rău de diminețile petrecute astfel. Zece ani de scris i-au adus mai multă faimă decât a sperat vreodată.

După ce s-a apucat mai serios de scris, cele două ore de dimineață au continuat uneori și spre seară după ce venea de la bancă. Pe vremea aceea muncea ca manager de credite la o bancă renumită. Avea un salariu bun. Peste medie. La întâlnirea de zece ani de la terminarea liceului, el era unul dintre exemplele de succes în viață. S-a bucurat de clipa de celebritate printre cei douăzeci de colegi adunați.

Deși scria deja de un an de zile, nu a spus nimănui nimic. Pe vremea aceea o carieră de scriitor era o glumă bună. Cât puteai totuși câștiga din scrisul de cărți? Puțin. Nu se merita să spere la orice fel de celebritate, mai ales atâta vreme cât piața e sufocată de tot felul de autori mai mult sau mai puțin cunoscuți. Nu era o idee de afaceri bună. Dacă ar fi venit un scriitor să ceară un

credit pentru a publica o carte, l-ar fi refuzat cu un hohot de râs și un îndemn prietenesc de a găsi o altă carieră mai lucrativă.

Cinci ani mai târziu avea să își dea demisia de la bancă. În vârful carierei. În momentul în care îl aștepta o avansare la sediul național al băncii. Fără nici o carte publicată. Nici măcar o poveste dată publicității. Avea în sertar trei manuscrise gata de trimis în lume și încă vreo douăzeci de povești începute și neterminate. Nu le va termina nici în următorii patru ani. Nici nu va încerca.

Orice poveste neterminată o simțea ca pe un necunoscut pe care l-ai văzut o singură dată pe stradă. Încerci să îl descrii, să îți amintești cum arăta, să îi atașezi calități și defecte. Fără succes. Și atunci îl lași să plece. Pa! Fără regrete.

Ce s-a întâmplat mai apoi în următorii patru ani nu avea cum să prevestească dimineața de azi. De la trei manuscrise a ajuns la trei cele mai bine vândute cărți în țara lui în doar un an de zile. În doi ani, cărțile îi erau traduse deja în treizeci de limbi. Unii îl vedeau nominalizat la Nobel până la patruzeci de ani. Alții îl dădeau deja câștigător.

Faptul că renunțase la slujba de la bancă îi eliberase programul. Dar își respecta cele două ore de scris dimineața. Fie că era în Londra la o conferință, în Tokyo la semnat de autografe sau în New York pentru o prelegere pentru studenți, ora cinci era bătută în cuie. Îi era greu să se muleze pe schimbările de fus orar, dar vuietul din capul său avea oră fixă.

„Puteți să îmi spuneți care e secretul succesului ca scriitor?”

Zâmbi când auzi această întrebare. Exista oare un secret al succesului pentru un scriitor? Dacă exista, el nu l-a găsit. Oamenii așteptau o rețetă ca la farmacie. Dacă faci x, y și z, o să ai succes. În ordinea asta. De șase ori pe săptămână. Programat ca un robot. Nu era așa pentru el. Deși avea și el cele două ore fixe de scris dimineața, restul era haotic. Și acele ore nu și le-a impus oricum. Se întâmplau.

„Să citești mult și să scrii mult.”

A răspuns scurt tinerei cu ochelari cu ramă groasă neagră. E răspunsul standard pe care l-a citit și el într-o carte. La început a devorat și el niște cărți despre cum să scrii. L-a citit pe King, pe Hemingway, pe Strunk pentru simplu fapt că l-a văzut recomandat de King. A renunțat la a mai citi astfel de cărți. Nu era vorba că nu avea ce învăța de la alții. Avea. Îi plăcea să învețe. Dar pentru el învățatul era practică, nu teorie.

Răspunsul lui era aproape de adevăr. Să citești mult. Și cărți bune și cărți proaste. Să scrii mult. Și povești bune și povești proaste. Să nu aștepti muza. Ea nu vine niciodată neinvitată. Și ca să o invite, trebuia să își sacrifice somnul. Se merita. Niciodată nu a lipsit de la întâlnire.

Și-o imagina uneori ca pe o bunică, alteori ca pe tânăra care îi puse întrebarea, alteori ca pe o fetița. Întotdeauna femeie. Întotdeauna șoptindu-i la ureche. Dictându-i. El doar un scrib. Umil și neștiind unde va duce povestea. Nu ar fi spus teoria lui despre muză niciodată. Să afirmi că o voce îți dictează poveștile e demn de internare la balamuc. Să afirmi că acest lucru se întâmplă de zece ani, e de-a dreptul îngrijorător.

„Doar atât?”

„Da. Bineînțeles. Doar atât. Ce credeți că vine cineva dimineața și îmi șoptește poveștile?” Se amuză. Începu să râdă zgomotos și împreună cu el toată sala izbucni în râs. Tânăra își plecă fruntea. Obrajii îi erau roșii. Îi mai aruncă o privire. Urmară alte întrebări. Nici nu observă când părăsi sala.

După încă o oră de întrebări și două ore de autografe și poze, se retrase la o cină cu câțiva dintre profesorii care au organizat conferința pentru studenți. Prefera restaurantele cu specific mediteranean. Dar de data aceasta profesorii au vrut să îl impresioneze și a ajuns la un restaurant cu specific chinezesc.

„Dacă ai știi ce bine le va prinde studenților noștri discursul tău. Sunt atât de letargici. E bine să vadă exemple de oameni care au reușit în viața prin propriile puteri.” Nu îi reținu numele, dar tipa aceasta mai plinuță părea să fie cea care venise cu ideea de a-l invita.

Ceilalți trei profesori dădură și ei din cap în timp ce încercau să mănânce cu bețele niște rață cu sos dulce-acrișor și orez cu bambus. El folosea furculița când mergea în restaurantele asiatice. Nu a încercat să învețe cum să folosească bețele. Viața e prea scurtă pentru a se chinui inutil la masă.

„Nu cred neapărat că sunt letargici. La început au fost doar timizi. E oarecum normal. Totuși au venit în număr destul de mare.” Le spuse după ce se șterse pe buze.

„Ești celebru și am făcut și foarte multă publicitate. Ar fi fost dezamăgitor să apară doar douăzeci de persoane, nu?” Se uită în ochii celui ce vorbise.

Avea la vreo douăzeci și opt de ani, dar părul îi era deja cărunt. Costumul strâmt, cravată cu model și cămașă fără nici o cută. Era și contribuția lui la succesul conferinței. Își dorea recunoașterea. De ce să nu i-o dea?

„Firește că fiecare a avut un rol important. Și dacă erau douăzeci de persoane nu mă supăram. Apreciez efortul vostru. M-am simțit minunat.” Un zâmbet pe fiecare dintre cele patru fețe. Și-a atins scopul.

Oamenii ca ei l-au ajutat să fie cunoscut. Oamenii ca ei au făcut fără să știe munca de jos. Putea să le fie recunoscător. Îi părea rău că nu o avea și pe agenta lui literară cu el. Ea era mult mai bună la politețuri decât el. Mâncă apoi fără să mai zică mare lucru. Încuviința la conversațiile lor. Intervenea cu câte o replică scurtă. Se simțea obosit. Era deja zece seara și aștepta să ajungă la hotel.

„Sper că totul a fost pe gustul dumneavoastră. La final v-am adus și niște prăjiturile cu răvaș.” Chelnerul puse câte o farfurioară cu o prăjiturică în fața fiecăruia după ce luă toate farfuriile murdare și goale.

„Nu am comandat prăjiturile.”, spuse profesorul cel tânăr și cărunt.

„Sunt din partea casei. Proprietarul restaurantului e onorat să găzduiască un scriitor de talia dumneavoastră. Insistă să considerați consumația deja plătită și vă roagă să semnați un autograf pentru fata lui pe cartea *Zorile albastre*.” Chelnerul scoase cartea și un stilou.

„Dar vă mulțumesc foarte mult. Nu era necesar. O să semnez cu mare drag. Și aș dori să îl cunosc pe proprietarul restaurantului. Cum o cheamă pe fata lui?”

„Ying Yue. Momentan domnul Jiang este plecat din oraș, dar vă transmite toată considerația sa.”

„Ce nume frumos! Un râu în care se reflectă Luna. Iată aici autograful pentru tânara domnișoară.”

„Tocmai ca în *Zorile albastre*, nu? Vă doresc o seară plăcută în continuare.” Chelnerul se îndepărtă cu vasele murdare.

„*Zorile albastre* nu încep prin descrierea Lunii reflectate în râu?”, întrebă profesoara plinuță.

Chiar așa era. *Zorile* era primul său roman scris cap-coadă fără oprire. L-a scris în concediul din munți. Dorea să facă niște trasee turistice și a sfârșit prin a sta toată săptămâna în cabană

scriind. Dacă ar spune cuiva că a scris primul său roman de succes în doar o săptămână, nu l-ar crede. Prea puțin pentru un novice. Puțin chiar și pentru un scriitor cu experiență. Ce nu știau ei era că trebuia doar să facă liniște și să asculte vocea. Apoi să scrie tot ce auzea. Fără să pună întrebări sau să comenteze.

Scenele care i se păreau ilogice, personajele controversate și finalurile ciudate erau exact ce i-au adus celebritatea. Stilul său neprelucrat atingea cititorii de orice vârstă și educație. Chiar și criticii literari păreau vrăjiți. Astfel de oameni nu sunt vrăjiți cu una cu două. Revelația secolului, romancier cu un har indiscutabil, neconvențional și genial și multe altele. Le citise și le auzise pe toate. Iar contul din bancă care creștea era mărturia că se puteau face bani din cărți.

O fi el un norocos?

Ceilalți patru rupseră deja prăjiturelele. Trebuia să o facă și el și apoi spera să poată pleca. Unii au râs, alții păreau serioși. A rupt prăjitura și printre fărâmituri găsi hârtiuța rulată. *«Nu mă aștepta dimineața la cinci. Mă vei găsi când vei spune adevărul.»*

„Să citim răvașele! O, Dumnezeule asta e așa distractiv!”, spuse profesoara plinuță. „Încep eu. Nimic nu îți poate sta în cale, ești o luptătoare! Nu-i așa că e tare? Spune tu, Martin!”

„O să trebuiască să faci ore suplimentare pentru a atinge țelul.” Au izbucnit cu toți în râs.

„Nu te așteaptă zile ușoare, Martin!”

„Succesul te așteaptă după colț.”, zâmbi profesorul cel tânăr și grizonat. Până și răvașul are semne bune.

„Frumusețea adevărată se ascunde sub lucrurile simple.”

„Ce frumos spus, Amanda! Acum cred că răvașul pe care îl așteptăm cu toții.” Se uitau toți la el. Nu putea să citească ce era scris pe bilețel. Nici el nu înțelegea semnificația.

„Viața merge mereu mai departe oricât de albaștri sunt zorii.”

„Ce frumos din partea proprietarului să pună fix un citat din carte! E clar că fanii tăi sunt peste tot.” Profesoara plinuță era acum și mai entuziasmată de ideea ei de a citi răvașele. Seara avea să meargă acasă și să încerce să scrie și ea un roman. Va renunța cam după o săptămână, deși ideea ei era una bună.

Dar pentru a fi un scriitor nu e suficient doar să ai idei bune. Trebuie să lucrezi singur, în tăcere, zi de zi. Neplăcut. La final arunci trei sferturi din ce ai scris la gunoi. Sfertul rămas poate să fie ori genial, ori cea mai mare tâmpenie. Uneori e între cele două. De cele mai multe ori de fapt.

A pus capăt cât a putut de repede acestei cine care s-a întins deja atât de târziu. Hotelul la care era cazat părea prea extravagant pentru gustul său. Cu toate că era un fel de celebritate nu aprecia paturile de fier forjat și mesele de sticlă din camere. Refuză oferta recepționerei de a-l trezi la o anumită oră. Nu avea sens din moment ce la cinci avea să fie oricum în picioare.

Își puse carnețelul de vise și creionul pe noptieră lângă pat. Visa mult și își nota tot ce își amintea în carnețele. Ideea celui de-al doilea roman i-a venit dintr-un vis. Sfârșitul romanului tot în vis i s-a descoperit după ce ajunsese la un impas între personaje. Închise ochii și dormi dus până la unsprezece dimineața.

Povestea se opri brusc. Nu putea fi acesta capătul. M-am gândit că sigur îmi juca o festă. Dar au urmat doua pagini goale și apoi titlul celei de-a doua povești. Nu aveam cum să citesc poveștile ei până la capăt, dacă ea însăși nu ajunsese la un capăt.

Nu pot spune că mă dau în vânt după poveștile despre scriitori. Mi se pare aiurea ca un scriitor să scrie povești despre alți scriitori. E atât de lipsit de imaginație. În plus nu îmi place nici mâncarea chinezească. Iar ideea de a avea o muză în carne și oase care să șoptească lucruri de premiul Nobel la ora cinci dimineața mi se pare de-a dreptul stupidă.

Totuși dacă ar mai schimba câte ceva pe ici, pe colo, ar ieși ceva interesant.

Dar nu cred că ar mai fi vreo șansă, nu?

A doua și a treia poveste am citit-o în drum spre casa de la țară. Îi plăcea și ei locul acesta. A fost acolo de vreo trei ori cred. La țară e un fel de liniște nici prea apăsătoare, nici tare deranjantă. Sunetul acela de vânt, clăile galbene, mirosul sălbatic.

M-am urcat ziua următoare în autobuz cu vreo cincisprezece alți oameni obosiți de la muncă și o duzină de pui de o zi. Țineam caietul maro în geanta mea tip poștaş și după cam cinci kilometri în care nasul mi s-a obișnuit cu mirosul de găinaț, telemea și sudoare, l-am deschis.

O cutie de papuci

Au trecut aproape două ore de când se plimba prin parcare. Nu stătea acolo doar pentru că îl fascinau mașinile. Deși îi plăceau. La vârsta de 11 ani, băieților le plac mașinile. Clișeul acesta le este cultivat de timpuriu.

Dacă te-aș întreba ce ai da cadou unui băiat de doi, trei, patru, cinci, șase, douăzeci și șase sau patruzeci și șase de ani pentru a fi sigur că îi place, răspunsul ar fi inevitabil o mașină. Nu contează dacă e de lemn sau de aliaj, dacă e de jucărie sau adevărată, dacă ai nevoie de telecomandă sau volan pentru a o controla. Mașina este și rămâne apanajul masculilor speciei umane.

Și acum voi auzi corul reprezentantelor șoferițelor de pretutindeni. „Dar stai puțin! Noi nu conducem mașini? Noi nu avem drepturi egale? Noi nu?” Ba da. Și femeile conduc mașini și le cumpără și le primesc cadou.

Încă nu am văzut nici o femeie care să se extazieze atunci când se pomenesc noțiuni ca numărul de cilindri în V, cazi putere sau numărul secundelor în care mașina atinge sută. Sclipirea aceea din ochii bărbaților poate fi echivalată în cazul femeilor cel mult cu noțiuni ca senzorii de parcare față-spate sau cutia automată. Culoarea, în schimb, culoarea e definitivă.

Așa că nu e de mirare că puștiul a ales parcare centrului comercial. Sunetele mașinilor, mărcile, profilul cauciucurilor, ultimele îmbunătățiri aduse bolizilor îl încântau. Când va fi mare, va avea propria lui mașină. Una scumpă, sclipitoare, care să producă zgomotul acela de bolid care îl făcea să întoarcă privirea pe stradă.

Căldura. Acesta era poate motivul realist pentru care stătea în acea parcare. Afară era de vreo cinci zile ger. Nu știa exact cât era temperatura. Pe crucea verde clipocindă a unei farmacii apărea -10 grade ziua. Pe o altă cruce la fel de verde și clipocindă erau 20 de grade. Crucile acelea verzi nu sunt de încredere, dar mai degrabă erau -10 decât 20.

Pe frigul acela nu putea sta în stradă. Totuși trebuia să aducă mâncare acasă, să facă rost de măcar 10 lei zilnic, să caute câteva cartoane pentru foc pe la tomberonul blocurilor și să fie înapoi în baracă înainte de lăsarea întinericului.

Îi era groaznic de frig să stea la semafor. Sărbătorile trecuseră, așa că pe la biserici nu prea mai venea nimeni. De Crăciun era frumos. Oamenii se uitau la el cu milă. Primea mai mulți bani. Uneori și o pâine. Odată a primit un cozonac. Ar fi vrut să îl mănânce pe tot. L-a dus acasă. A primit două felii. Măcar nu a adormit cu burta goală.

Dacă mergea împreună cu sora lui, câștigau mai mult. Dar nu îi plăcea să o țină după el. Îl încetinea și se plângea mereu de frig. Fetele nu sunt deloc rezistente la frig. În special cele de șapte-opt ani. Cam atâta avea sora lui.

Pe lângă ei doi mai erau și frații gemeni și un bebeluș de patru luni. Îi iubea, dar uneori se gândea dacă nu i-ar fi fost mai ușor fără ei. Sau măcar fără bebelușul care plângea toată ziua și toată noaptea. Pentru el avea nevoie de bani. Era bucuros dacă primea și mâncare. Să mănânci e important, dar să cumperi niște scutece e și mai important. Pe frigul acela era aproape imposibil să speli ceva.

Gemenii s-au născut primăvara devreme și nu îi era greu să spele scutecele pentru ei. Dar acum nu. Era el bărbatul în casă. Aducea el de mâncare. Stătea el cu orele la semafor. Dar să spele scutece în apa înghețată nu își dorea. Așa că a cumpărat într-o zi din bănuții adunați niște scutece de unică folosință. Mama l-a certat. Putea să cumpere mâncare. Apoi i-a părut rău că l-a certat. Bebelușul se simțea mai bine. Nu mai plângea atât de mult. Pentru momentele de liniște, trebuia să adune bani. Să se chinuie mai mult.

„Îmi dați vă rog coșul?”

Ah, cât uram eu replica asta!

Nu vreau să par un om fără suflet. Am și eu un suflet. Dar detest. Nu e bun cuvântul acesta *detest*. Să spunem că mă incomodează prezența unor astfel de copii prin parcările magazinelor. Nu există centru comercial fără cerșetorul său de serviciu. Nu spun că e vina lor. Ei sunt copii. Dar nu e bine ce se întâmplă. Cineva ar trebui să facă ceva.

Ea mereu le dădea coșul și ceva în plus. Le mai cumpăra un covrig, un hotdog. Le aducea câte o cutie cu cadouri de Crăciun. Odată a cumpărat un pui întreg unui copil și niște chifle. I-am spus că mai bine ar fi cumpărat o pâine întreagă. E mult mai ieftină decât chiflele. S-a uitat în ochii mei și mi-a spus că asta își dorea copilul, chifle.

„De câte ori crezi că el primește ceea ce își dorește?”

I-am răspuns că nici noi nu primim ceea ce ne dorim. A râs. Mi-a spus să am grijă ce îmi doresc. Nu de alta, dar mai târziu s-ar putea să regret. Eu nu regret niciodată. Viața e prea scurtă pentru regrete.

„Și dacă toate regretele tale ar deveni realitate?” Nu i-am răspuns nimic. Nici nu m-am mirat când am văzut titlul celei de-a treia povești. Tocmai luam curba cea mare din satul cel cu treizeci de cuiburi de berze. Mai aveam jumătate de drum.

Fie ca toate regretele tale

„Haideți, scrieți mai repede! Imediat e miezul nopții.” Mai era până la miezul nopții cam o oră. Și putea fi orice noapte din an, dar nu a fost. Era noaptea în care oamenii sărbătoresc din motive necunoscute faptul că Pământul s-a mai rotit încă odată în jurul Soarelui. El ura această noapte mai mult decât oricare alta. Chicotelile gazdei sale și îndemnurile ei de a termina de scris cât mai repede îl enervau.

De vreo cincisprezece ani își petrecea Revelionul cu aceleași fețe. Sau aproximativ aceleași fețe. Grupului inițial de zece băieți li s-au adăugat neveste, copii, iubite, prietene, amante. De doi dintre ei nu mai știau nimic, dar restul de opt se strângeau an de an în concedii, la zile de naștere sau sărbători moderne.

La început era o băiețeală de zile mari. Zece flăcăi care abia ce aveau drept de vot la o cabană până dimineața. Nu aveau nici plan de activități, nici tombole, nici jocuri și nici o cameră pentru copii. Făceau cam ce le trăznea prin cap. Dacă aveau chef să bea până cădeau lați, o făceau. Dacă aveau chef să puște petarde până dimineața, avea stocuri cvasi-nelimitate. Dacă aveau chef să plângă unul pe umărul altuia, nimic nu era imposibil.

Băiețeala a durat cam doi ani până au ajuns pe la facultate. Apoi au venit fetele. Și când apar fetele nu mai poți să bei, să puști petarde și nici să plângi. Rând pe rând s-au transformat în bărbați serioși, cel mult cu o bere în mână și îmbrăcați la costum și la cravată. Nu mai ține minte care a fost primul care a venit cu logodnica îmbrăcat la patru ace. Știe doar că au râs de el tot anul următor și râsul s-a stins când încă unul și încă unul a schimbat tricoul pe cămașă. Erau bărbați serioși. Nu se mai cuvenea să se îmbrace ca niște puștani.

De cele mai multe ori venea singur. În vreo doi ani, a venit cu o fată. Nu a mers treaba. Nu a renunțat la a mai curta femeii, dar nici o relație de-a sa nu ținea până la Revelion. Așa că sărbătorile le petrecea singur sau la maică-sa. Obosise și femeia să tot îi spună că îl vrea însurat și i-ar plăcea să aibă și vreo doi nepoți.

Așa sunt bărbații din ziua de azi. Se însoară mai greu. Pentru o singură fată cumpăraseră un inel de logodnă, dar și acela sfârșise pe fundul unui râu. Măcar dacă l-ar fi dus înapoi să recupereze banii. Dar i-a fost rușine. L-a aruncat fără să se gândească de două ori. Eliberarea sufletului l-a costat o mică avere.

Nu era problemă. Va face el și alți bani. Lucra la o firmă ce producea jocuri pentru telefon. Nu avea nu știu ce poziție pentru că nu terminase o facultate de informatică. Dar dacă muncea destul de mult putea obține un salariu care să îi satisfacă mofturile. Într-o zi plănuia să se întoarcă la școală, dar momentan nu avea timp.

Anul acesta și-a pus și el o cămașă pentru Revelion. Neagră cu dungi subțiri albe. A cumpărat-o acum șase ani când a fost în Italia. A purtat-o încă odată, la nunta unuia dintre băieți. Îi era largă. Slăbise în ultimii trei ani. Băieții îi spuneau că arată bine. Chiar arăta comparativ cu burțile lor de bere.

Era singurul fără parteneră. De fapt, nu chiar singurul. Nici Cristian nu era cu nimeni. Tocmai divorțase de nevastă și venise la petrecere mai mult obligat. Nu avea el chef de nici un Revelion. Stăteau amândoi la masă cu o bere în față și foile de hârtie pe care Amelia le împărțise.

De vreo șase ani de când intrase în viața lui Radu, Amelia și-a luat asupra ei rolul de a fi amfitrionul petrecerilor. Femeia era o resursă inepuizabilă de jocuri și activități. Peria toate cărțile dedicate jocurilor inteligente pentru adulți. Însă majoritatea suspectau că ea inventa activitățile. Primii doi ani a fost oarecum distractiv. Apoi s-au plictisit de provocările ei, dar intrau în joc doar pentru a-i face pe plac. Anul trecut Amelia și-a deschis și o agenție de organizare de evenimente.

Tema acestui Revelion era să ne eliberăm de trecut. Când Amelia a anunțat-o la masa de a doua zi de Crăciun, bărbații s-au uitat unii la alții și toți apoi la Radu. Bărbatul a ridicat din umeri și au înțeles că nu aveau ce să facă. Dacă își doreau femeile fericite, trebuiau să joace cum le cântau ele.

„Hai măi, Radule! Ce naiba facem aici? O să începem să dezgropăm morții să ne eliberăm de trecut?” Victor îi zise în timp ce își căuta bricheta.

„Las-o, Victore. Își fac și ele damblalele. E doar un joc.”

Era doar un joc până când Amelia aduse în seara Revelionului o urnă mare, neagră. Au ridicat din sprâncene. Jocul eliberării era simplu. Fiecare primea o foaie de hârtie cu numele său. Scria cele mai mari regrete din viața sa pe foaie. La miezul nopții, Amelia avea să aprindă focul în

urnă și rând pe rând își vor citi regretele cu voce tare, apoi vor fi legați la ochi, vor arunca foaie în foc, se vor răsuci de trei ori și vor fi eliberați de trecut.

I se părea de la început un joc stupid. Nici măcar fetele de gimnaziu nu mai credeau în astfel de tâmpenii. Măcar au convins-o să nu citească regretele cu voce tare. Victor sigur va scrie *«Regret că am lasat-o pe Amelia să ne organizeze petrecerile.»*

Foaia goală cu numele lui scris de mână într-un colț îl intimida. Lângă el, Cristian scria de zor. A luat-o prea în serios. Ce să regrete în viața lui? Că nu a învățat mai mult la școală, că s-a apucat de sport abia după treizeci de ani, că nu a găsit fata potrivită să o ia de nevastă? Și dacă regretă acum, oricum nu mai poate face nimic. Alegerile au fost făcute. Deciziile luate. Firește că ar putea să viseze la cum ar fi fost dacă.

S-a gândit să nu scrie nimic. Să împăture foaie goală și să o arunce în foc. Dacă tot nu trebuiau să citească cu voce tare, nu ar fi știut nimeni. În momentul acela, o ura pe Amelia și jocurile ei stupide.

„Mai trei minute, oameni buni! Mai trei minute. Cristian, văd că ai scris un roman!” Amelia chicoti. Cristian scrisese pe ambele părți ale foi.

„Tu de ce nu scrii nimic?”, îl întrebă.

I-ar fi spus că sunt puțin cam bătrâni pentru jocuri de genul acesta, că rost și sens nu vede într-un ritual copilăresc, că ar prefera să fie în centrul orașului la concert așteptând artificiile. Nu i-a spus nimic. Probabil din politețe, probabil din oboseală. A făcut semn cu mână că scrie acum. A mâzgălit vreo trei rânduri.

„Gata! Gata, oameni buni! Timpul a expirat.” În rochia ei lungă neagră, arăta ca o vrăjitoare. Doar unghiile roz cu paiete nu aveau nimic vrăjitoresc în ele. Peste cărbunii din urnă, Amelia turnă niște lichid de aprins focul. Mirosea puternic a gaz. Aprinse cu bricheta un băț lung de frigăruie și îl aruncă în urnă.

„E momentul să ne eliberăm, oameni buni. Cine vrea să fie primul să se elibereze?”

Nimeni nu dorea să facă primul pas. Bărbații îl îmbrânceau pe Victor. El era cel mai tupeist și singurul capabil să îi țină piept Ameliei și ideilor sale. În anul când a vrut să îi costumeze pe toți în bebeluși cu scutece uriașe, Victor a fost acela care a pus capăt nebuniei. Amelia nu i-a vorbit până la Paști, dar cum spunea și Victor, un mic sacrificiu ca să evităm o situație penibilă.

Dar de data aceasta Victor nu avea chef. Își fuma trabucul cu paharul de tărie în mână și părea că se amuză urmărind-o cum se agită.

Amelia i-a privit pe fiecare din cameră. Toți aveau în mână câte un bilet, dar nici unul dintre ei nu făcea pasul în față. Eșarfa neagră din mâna ei putea să intimideze pe oricine. Nu e cel mai plăcut lucru să fii legat la ochi într-o cameră cu oameni dezlegați. Privirea ei se opri asupra lui. El se feri să se uite în ochii aceia cu pupila dilatată parcă din naștere. Dar când Amelia te selectează ca și cobaiul ei trebuie să fii puternic rău să mai scapi. Și el nu era. Îi luă mâna și îl trase lângă ea.

„Întoarce-te!” Cu două mișcări îl legă la ochi și îl învârti de două ori.

„Poți să vezi ceva? Îmi vezi mâna?” Își imaginează cum îi flutură mâinile în față, dar nu vedea nimic. Nici nu mai știa cine e în față sau în spate. Îi smulse foaia cu trei rânduri din mână.

„Hmm, interesant, interesant. Nu e rău să regreți lucrurile astea.” Încercă să se năpustească spre ea să îi ia foaia din mână. Tentativa lui arăta ridicolă privită din exterior și inutilă de după legătoarea neagră.

„Ai spus că nu o să le citim!” O auzi cum râde.

„Am spus că nu o să le citiți voi. Asta nu înseamnă că nu o să le citească eu.”

Liniște. Se aștepta să îi audă pe toți cum comentează. Chiar le convenea să le citească Amelia secretele? Dar nimeni nu zise nimic.

Și eu m-aș fi eliberat de câteva secrete, dar nu le-aș fi dat Ameliei să le citească. De fapt, în realitate pe Amelia din poveste o cheamă altcumva. Să îi zicem Iulia. Și Iuliei îi plăcea aici la mine la țară.

Am coborât din autobuz cu amintirea lor în minte. Ultima dată se certaseră pe ceva atât de trivial ca și un ceaun plin cu gulaș. Iulia era mereu șefa autoproclamată a bucătăriei. Își păzea oalele cu o ferocitate animalică. Nu o condamn, mai ales când din oalele ei ieșeau mâncăruri dintre cele mai fanteziste.

Până la urmă și prin stomac trece un fel de dragoste.

Casa de la țară era exact așa cum am lăsat-o. Mai erau în plus câteva pânze de paianjen și praf pe mobila din bucătărie. Am petrecut prima zi aranjând lucrurile prin curte. Am tuns iarba și am lenevit până seara pe hamacul dintre părul de iarnă și nucul din capătul grădinii.

Nu am vecini. Adică am avut până acum vreo cinci ani când bătrâna dinspre vale a murit și pe bătrânul de la deal l-au dus copiii în Italia. Acum nu mai era nimeni în cele două case. Poate doar niște șoareci și o armată de paianjeni.

Nu aveam chef să citesc nici caietul ei, nici cartea lui Coetze pe care am început-o cu trei săptămâni în urmă. De obicei citesc în draci, vreo două-trei cărți pe săptămână. De obicei până acum patru luni și ceva. De atunci mă chinui să reintru în normal. Nu am reușit să citesc nici o carte până la capăt. Pe noptiera de acasă am vreo șapte cărți începute.

Am stat pe hamac până nu am mai văzut cu claritate dealul din spatele casei. Când am intrat înăuntru am zărit orhideea dăruită de ea vara trecută. Mereu m-am mirat cum de rezistă săptămâni întregi fără să fie udată. Mă așteptam să o găsesc moartă, dar ea era pe jumătate înflorită și cu câțiva boboci gata să pocnească.

Când mi-a dăruit-o tocmai îmi deschisese noua mea afacere. Mi-a spus că orhideea albă e semnul bogăției. Apoi a râs zgomotos și mi-a șoptit că numele florii vine din grecescul orchis. Nu știu nici o boabă de greacă așa că nu am înțeles ce a vrut să spună.

„Știi că orchis înseamnă testicul în greacă? Pentru că ai nevoie de așa ceva ca să reușești în afacerea asta!”

Am hotărât să sar peste povestea a patra și să o citesc pe cea de-a cincea. Nu cred că a scris-o cu gândul la mine, dar uitându-mă la orhideea albă care se încăpățâna să nu moară, îmi doream să fi făcut și noi oamenii la fel. Să ne încăpățânăm să nu murim.

Orhideile albe trăiesc o sută de ani

A intrat la 7:05 dimineața în cafenea cu paltonul cu nasturi de lemn, geantă maro de poștaș și ghiveciul de orhidee albă în brațe. Nu o mai văzusem până atunci și Ramon, colegul care prepară cafeaua, o privi cu o oarecare curiozitate.

Cunoaștem amândoi cam toți clienții care intră de la 7:00 până pe la 9:00 în cafenea. Sunt aceleași fețe zi de zi cu aceleași dorințe zi de zi.

Fata blondă de la bancă bea mereu latte cu puțină scorțișoară și îi ia colegei sale de birou o cafea lungă cu lapte. Profesorul de istoria religiilor de la liceul din colț bea mereu cafea neagră simplă fără lapte, fără zahăr și mereu îi spune lui Ramon ce s-a mai întâmplat în ziua respectivă acum nu știu câți ani. Polițistul de zonă o preferă fără cofeină. Are ceva probleme cu inima, dar nu se poate lăsa de cafea. Fata de la florăria de peste drum ne cere mereu să adăugăm puțin sirop de caramel.

Nu aș putea spune că modul în care îți bei cafeaua spune ceva anume despre tine. E un ritual modern din care nimeni se pare că nu vrea să se elibereze. Mie personal îmi aduce un confort spiritual și deși lucrez într-o cafenea încă nu mă satur de mirosul de cafea proaspăt râșnită.

S-a pus la o masă de la geam, fix în cel mai îndepărtat loc și de ușă și de bar. Orhideea și-a așezat-o pe pervazul vitrinei decorate cu desene și citate legate de consumul de cafea. Citate dintr-acelea „Cafeaua nu te judecă. Cafeaua înțelege!” sau „#coffeelover” sau chiar „O cafea pe zi...” Aici la ultimul citat, patronul a decis că habar nu mai are cum să continue și punctele de suspensie vor stimula imaginația clienților.

Eu urăsc punctele de suspensie din principiu. Mi se par cele mai neinspirate semne de punctuație. Create inițial pentru a evidenția suspansul sau a lăsa în aer sentimente de nespus, au ajuns acum să lase în aer neuronii oboșiți ai scriitorilor, gazetarilor și bloggerilor care le utilizează cu nemiluita.

A întors ghiveciul cu florile spre stradă și s-a așezat la masă, punându-ți geanta pe scaunul liber. Apoi a așteptat până am mers la ea. A comandat un ceai negru cu lapte și un croissant cu unt. Până i-am adus comanda s-a uitat pe geam.

Nu e un oraș mare, iar la ora aceea singurul lucru care se petrece în stradă e șirul lung de mașini care așteaptă la coadă la sensul giratoriu. Poți vedea părinți gata oboșiți care își duc copiii la școală, bărbați la costum și cravată după ultima modă, curieri care tocmai și-au început ziua și din când în când poate vreun turist care trece prin oraș spre o altă destinație. Totuși această înșiruire de mașini de diverse culori nu părea să o deranjeze.

I-am pus în față ceaiul și croissantul și i-am urât să aibă poftă bună. S-a uitat către mine și m-a întrebat „Dacă nu te superi, cum te numești?” I-am spus că mă cheamă Georgia. „Îți mulțumesc,

Georgia. Aș putea să te rog ceva? Vreau să scriu o poveste și cafeaua voastră mi s-a părut tare prietenoasă. Oare v-ar deranja dacă aș rămâne câteva ore la masa aceasta să scriu?”

I-am răspuns că poate să stea cât dorește pentru că nu deranjează pe nimeni. Mi-a zâmbit. Apoi și-a deschis geanta și a scos un caiet și un stilou. I-am șoptit lui Ramon toată conversația, dar el a dat doar din cap și și-a văzut de ale sale. Ramon e un băiat care nu insistă niciodată mai mult decât este cazul. Acest lucru mi-a plăcut la el din prima. Niciunul nu suntem tare vorbăreți și am învățat să îi respect limitele lui și el pe ale mele.

Am mai aruncat o privire la masa de la geam. Nu părea să aibe mai mult de douăzeci și cinci de ani, iar părul lung și ochelarii de vedere model aviator cu ramă aurie îi dădeau un aer boem. Sigur era ceva scriitoare venită în căutare de inspirație pentru noul ei roman. Deși mărturisesc că nu știu ce inspirație ar putea găsi în orașul acesta prăfuit și plictisitor.

După ora 9:00 lucrurile încep să se mai liniștească în cafenea. Am avut în ziua aceea atât de mult de lucru. Toți clienții obișnuiți au trecut unul câte unul pe la noi.

Ramon a aflat că valul gigantic care a distrus o bună parte din localitatea franceză Frejus s-a deplasat cu 70 de kilometri pe oră, iar locuitorii au înălțat un memorial după cincizeci de ani. Mie mi se părea de necrezut ca după cincizeci de ani cineva să mai ridice un memorial. Probabil că majoritatea celor ce erau adulți pe atunci au murit, iar pentru copiii lor ruperea barajului era o simplă filă de istorie.

Pe la 9:30 i-am spus lui Ramon că merg în pauză. Mi-am luat haina și fularul și am ieșit până la covrigărie. Mereu îmi cumpăr covrigi umpluți cu dulceață de cireșe. Pe când m-am întors doar Ramon era în cafenea. Masa la care stătuse ea nu era debarasată.

„A plecat deja doamna?”, l-am întrebat pe Ramon. Mi-a răspuns că a plecat și că a lăsat și un bacșiș destul de bun. Masa mi-a lăsat-o Ramon mie să o debarsez. Probabil conversația pe care o avea prin mesaje cu cine știe cine era mult mai antrenantă decât făcutul curățeniei în cafenea. Mi-am dat jos haina și fularul și le-am dus în camera din spate.

„Ramon, tu ai văzut că doamna și-a lăsat orhideea aici pe pervaz?” A dat din cap fără să își ridice privirea din ecran. Pe masă pe lângă ceașca de ceai goală și farfuria cu fărâmituri de croissant, era o foaie împăturată în două.

Nu știu când am adormit, dar am visat-o pe doamna cu paltonul cu nasturi de lemn. Ținea în brațe orhideea mea. Când m-am trezit era dimineață. Caietul îmi căzuse din mână. Am căutat orhideea cu privirea. Era acolo. Doar că nu mai avea nici o floare, nici măcar un boboc. Și o frunză i se îngălbenise.

Am pus ibricul pentru cafea pe ochiul aragazului electric. E aiurea să crezi că o plantă poate trăi o sută de ani. Și dacă ar putea trăi, ce relevanță ar avea asta? Aș fi putut eu să îi scriu o continuare poveștii. Chiar m-am gândit să o fac. Toată ziua aceea m-am întrebat dacă ea ar fi vrut să fac asta. Să continui ce a început ea.

Pe la amiază am renunțat. Deși părea extrem de ușor să găsec un drum pentru personajele deja existente, nimic din ce îmi venea în cap nu mi se părea genial. Aș putea să îl fac pe Ramon personajul principal sau pe Georgia sau pe profesor. Îi puteam demoniza sau sanctifica pe oricare cu ușurință.

Ar fi mers și o poveste de dragoste. Cititorii adoră astfel de intrigi. Cu cât mai absurde, cu atât mai bine. Cu cât mai ilogice, cu atât mai dorite. Cu cât mai prost scrise, cu atât mai apreciate.

În următoarea zi am plănuisit să merg acasă. Până atunci aveam să mă reîntorc la povestea a patra. Am păstrat ultima poveste pentru dimineața plecării. Autobuzul era abia pe la patru după-masa. Aveam suficient timp pentru a termina caietul și apoi a-l arde. Da, plănuisem să îl ard. Pagină cu pagină. Și apoi să îmi continui viața.

Să nu citești miercurea

„Să nu citești miercurea. În orice altă zi în afară de miercuri. Ai înțeles?” Îi mângâie părul blond. Îi zâmbi. Avea cei mai negri ochi. Ba nu. Erau ciocolatii. Sau poate erau un verde spre maro. Nu mai ținea minte. Erau calzi. Nu și-ar fi putut-o imagina cu ochii albaștri. Ar fi fost prea rece. Dar ea nu era rece. Îi apăruseră cam trei fire albe. Le ascundea. Dar nu era rece. Și nici nu citea miercurea.

„Dar, mami, de ce să nu citesc miercurea? Mie îmi place să citesc oricând. Nici măcar o poezie nu pot să citesc?”

„Nici măcar.”

„Dar dacă scriu eu o poezie, pot să o citesc miercurea?”

„Dacă o scrii pe o foaie separată de hârtie poți să o citești. Dar să nu deschizi vreo carte miercurea. Niciodată! Ai înțeles?”

Nu a înțeles. A dat din cap că a înțeles. Chiar i-a promis că nu se va apropia de nici o carte. S-a și ținut de promisiune, dar nu a înțeles. Ce i s-a părut ciudat era că prietenii ei nu aveau nici o problemă să deschidă cărțile în oricare zi din săptămână. Oare mamele lor nu le spusese nimic? Oare mamele lor nu îi iubeau suficient încât să le spună?

„Dar manualele am voie să le deschid, mami?”

Deja era la școală și regula mamei părea că e împotriva cerințelor tuturor profesorilor. Mama inspecta toate manualele an de an. Le lua la ea în cameră și lăsa lumina aprinsă toată noaptea. Pagină cu pagină, matematică, franceză, fizică, biologie, toate manualele erau răsfoite.

„Manualele le poți deschide. Sunt curate.” Mama arăta obosită în dimineața următoare. Când deschise prima dată manualul de geografie la școală, Miriam observă o urmă de ștampilă cu cerneală roșie pe prima pagină. Era rotundă. În mijloc scria Curat. Pe fiecare primă pagină, urma roșie îi dădea siguranța că le poate deschide miercurea.

„Miriam, ce faci cu toate manualele pe masă? Am intrat în clasă de aproape cinci minute și tu răsfoiești în continuare.” Se rușină. Își ceru iertare și îndesă celelalte cărți rapid în ghiozdan. Se uită la colegul din stânga ei și zări numărul paginii. Șaizeci și șase. Clima mediteraneană.

Avea geografie miercurea și vinerea. Dacă astăzi aveau de conspectat clima mediteraneană, pe vineri sigur vor avea un test din toate tipurile de climă. Aceasta însemna că joi va trebui să stea să învețe.

„Copii, astăzi conspectați clima mediteraneană. Vineri dați test din tot.” Profesoara lor de geografie nu le explica niciodată nimic. Le spunea ce să conspecteze și când e următorul test. La început în clasa a cincea metoda aceasta i se păru stranie. Ceilalți profesori se chinuiau să le explice. Unii se străduiau chiar prea mult. Acum în a șaptea s-a obișnuit. Își scoase caietul și pixurile colorate.

Pentru câteva secunde o urmări cu privirea pe profesoara care se așeză la catedră și scoase din geantă o carte cu o copertă portocalie cu albastru. Nu putea să vadă titlul și nici nu o prea interesa ce citea profesoara ei. Ceilalți colegi scriau deja. Știau că la fără cinci profesoara va

trece printre rânduri și dacă nu au terminat de conspectat lecția primeau un patru. Nu li se părea corect. Dar nu conta ce li se părea.

Își îngropă capul în caiet și scris mare și cu portocaliu Clima mediteraneană. A auzit scaunul de la catedră cum se răsturnă. Zgomotul îi făcu pe toți să ridice ochii. Profesoara era în picioare în spatele mesei. Pe obrazul ei drept apăărură niște vene mici și cenușii. Din ochiul stâng îi curgea o lacrimă roșie.

Deschise gura larg. Venele cenușii ajunseră pe obrazul stâng. Mâna dreaptă ținea strâns cartea cu copertă portocalie cu albastru. Încercă să apuce marginea catedrei cu mâna stângă. Un fir roșu i se prelingea din urechea stângă.

Miriam se aștepta să audă urletul colegilor ei. Își dorea să urle ea. Nimeni nu spunea nimic. Se uitau la profesoara lor de geografie care se lupta să stea în picioare. Fața îi era deja plină de venele cenușii. Firișoarele de sânge ce curgeau din urechi și ochi i se uniseră pe gât. Umerii îi tremurau.

„Doamna profesoară...” Miriam auzi vocea lui Josh din ultimul rând. Tremurul profesoarei se opri brusc. Îl fixa cu ochii roșii. Josh rămase cu gura deschisă.

„CITEȘTE! PAGINA ALBĂ! CITEȘTE!”, urlă la el. Sări peste catedră în direcția lui Josh. Ceilalți copii s-au dat la o parte și au început deodată să scoată din piepturi acel țipăt reprimat de groază. Profesoara se prăbuși lângă a treia bancă. Mocheta de sub capul ei se colora în roșu închis.

Ușa clasei se trânti la o parte. Directorul școlii se pregăti să urle la copii să facă liniște când o văzu pe profesoara de geografie întinsă pe jos. Se apropie de ea. Fața îi era acoperită de părul lung și negru. Îi ridică șuvițele și apoi țipă la ceilalți doi profesori care tocmai ajunseseră în pragul ușii.

„Scoateți copii afară! Acum!”

Noaptea am visat-o pe profesoara de geografie. Urăsc când visez lucruri stupide. Profesoara nu murise. De fapt, murisem, dar învia iar și iar cu venele cenușii pe față. Apoi am visat-o pe ea. Murea iar și iar și nu mai învia.

Pe la șase dimineața m-am ridicat din pat. Era aproape ziuă. Nu mai aveam de gând să mă culc.

Nu mi-a plăcut povestea a cincea. Nu era stilul ei. Ea nu scria despre așa ceva. Părea ca scenariul începutului unui film de groază. Și drept să spun nu era cea mai originală idee. Undeva mai citisem așa ceva. Nu îmi aminteam unde exact. Cartea cu pagina albă, o inexistență, un artificiu scriitoricesc era ceva ce nu mi-aș fi dorit să citesc.

Înainte să îmi fac bagajul și să plec mai aveam un început de citit. Ultimul. M-am așezat lângă fereastră pe fotoliul cu brațe de lemn. Ea scrisese în caiet două ultime propoziții cu scrisul acela oribil de mână.

„Basmelor uneori există. Citește și arde totul.” Era o permisiune și o comandă. Era ca o promisiune. Era ca o speranță inutilă. Aveam să ard totul.

Basme cu tulburări de personalitate

Și atunci i-a spus „Ce vrei de la mine?”

Iar ea i-a răspuns „Inima sau capul pe o tavă de argint. Alege!”

„Stop! Pauză!”

„Hotărăște-te ce vrei de la mine! Stop sau pauză?”

„Hei! Nu e corect ce faci! Eu te-am întrebat primul. Ce vrei de la mine?”

„Iar eu a doua. Contează ordinea?”

„Mai bine să începem altfel. E totuși un basm!”

„Dar are tulburări de personalitate. Nici un basm cu tulburări de personalitate nu începe ca basmele fără tulburări de personalitate.”

„Draga mea, există vreun basm cu oameni normali? Hai, fii serioasă!”

„Sunt serioasă. În basmele normale personajele nu își vorbesc cu draga mea. Așa că dacă vrei să scriem un basm normal, ar trebui să încetezi să vorbești și tu așa.”

„Dar cum își vorbesc oamenii în basmele normale?”

Și atunci a urmat o tăcere. Nici ea nu știa exact cum își vorbesc oamenii în basmele normale. Nu e ciudat cum ne amintim perfect care pe care a omorât, care zmeu și care Făt-Frumos și

uneori vag și o oarecare Ileana sau Frumoasă sau Adormită. Pe undeva este și un personaj feminin total irelevant pentru toată acțiunea basmului. Deși pare că această adormită e motorul fiecărei acțiuni, s-ar putea foarte bine și fără ea. Dar atunci, ce ar fi basmul? Un fel de bătălie între masculi pentru supremație? Drept e că nu era departe de realitate. Cel puțin nu departe de realitatea pe care ea o trăia.

„Auzi, hai să scriem un basm normal să vedem cum am vorbi dacă am fi în el!”

„Putem începe cu «A fost odată ca niciodată?»” o întrebă el.

„Mai bine începem cu «Va fi odată sau niciodată».”

„Și dacă nu va fi niciodată?”

Și dacă nu va fi niciodată. Posibilitatea neîntâmplării îi dădea mai multă plăcere decât posibilitatea regretului. Pentru că la finalul oricărui basm, e un regret. Poftim? Nu ai citit vreodată un basm care să conțină propoziția Și au regretat până la adânci bătrâneți? Păcat. Mare păcat! Pentru că așa ar trebui să se termine orice basm, nu? Oamenii normali regretă și ce au făcut și ce nu au făcut.

Nu e nimic greșit în asta. Regretul le dă posibilitatea de a re trăi în intimitatea minții lor fiecare greșeală și fiecare ratare cu o altă finalitate. O finalitate fictivă, e drept. O ficțiune vindecătoare. Pentru că în această ficțiune a regretului, oamenii găsesc soluții noi, învață să se cunoască, cresc în înțelepciune.

Ai văzut vreun zmeu care să regrete că a răpit-o pe Consânzeana? Ai văzut vreun Făt-Frumos care să regrete că a salvat-o? Ai văzut vreo Frumoasă Adormită care să regrete că l-a așteptat pe prinț când putea să își cumpere o cafea de la Starbucks și să se trezească? Eu nu, nici ea, personajul principal al acestui basm cu tulburări de personalitate. Da, da. Ea e personajul principal, nu el. Deși pe tot parcursul acestui basm și puțin după ce voi pune punct, el va crede că este personajul principal. Uneori Feții-Frumoși tind să creadă asta.

Dar din fericire în acest basm prințesa se salvează pe ea însăși. Ah! Dar te rog, te rog mult, nu îi spune asta lui. E contrar fiecărui lucru pe care el l-a învățat la școală. E contrar lucrurilor despre care se învață la școală. Nici măcar Ispirescu nu ar fi de acord cu această salvare absurdă.

„Dacă nu va fi niciodată, nu îl vom cunoaște pe zmeu.”

„Crezi că zmeul e așa interesant încât să vrei să îl cunoști?”

„De ce nu? Ce spui dacă în basmul nostru, tulburat sau nu, zmeul să fie Zmeul cel Frumos și fătul să fie Fătul-Cel-Urât?”

„Atunci eu cine aş fi?” râse el.

„Tu poți să fii oricine vrei tu să fii. Chiar și calul.”

„Stai, stai. Aș prefera să îți dăm Fătului tău urât un alt mijloc de transport. Un Ferrari sau un Lamborghini. Măcar dacă el e urât, calul să fie frumos.”

„Și atunci ce? Zmeul cel Frumos să vină pe bicicletă?”

„Din partea mea poate să vină și pe jos. Eu aleg Ferrari-ul.”, își îndreptă el ochelarii cu rame groase.

„Atunci să înțeleg că tu vrei să fii Fătul-Cel-Urât?”

„Dacă e vorba de un Ferrari, pot să fiu și Fătul-Cel-Mai-Urât-Din-Univers.”

Uite așa l-au dat jos pe Făt-Frumos de pe tronul său de virtute masculină și umilință ascetică. Ce ușor a fost să construiască un aproape erou, cam urâțel la față, dar care compensează din plin cu averea pe care i-a lăsat-o tat-su. Pe lângă avere, i-a mai lăsat și o infatuare și vreo câteva kilograme de mândrie în plus.

Acum e momentul în care ea se gândește cu seriozitate să renunțe la orice rol de Adormită sau Frumoasă și să iasă din basmul acesta până nu e prea târziu. Dar nu prea poți să ieși din basmul propriei vieți. Așa că îndrăzni într-un târziu, în timp ce el căuta pe net niște modele de Ferrari, să întrebe.

„Și eu cine sunt?”

„Tu, draga mea, e clar cine ești? Ești Ileana Cosânzeana cunoscută sub porecla de Frumoasa din Pădurea Adormită. Pentru că ești frumoasă, dar cam adormită.”

Înghiți în sec. Așa deci, domnule Făt de data asta destul de urât, dar cu o mașină bengoasă? Chiar dacă Ileana ta e adormită, măcar e frumoasă. O păpușică mică pe bază de arc. Ce o să faci după ce o trezești, domnule Făt destul de urât? Oare ce o să faci? Pentru că, dacă pe finalul acestui basm ea se trezește, tare îmi e teamă că va lua sabia de la tine și îți va tăia capul. Asta dacă nu îi vei pune tu în fața ei inima pe o tavă de argint.

Dar nu o vei face, așa-i? Nu e destul de masculin. În plus contravine tuturor cărților de dezvoltare personală pe care tu le citești cu religiozitate undeva între ora 22 și 23, înainte de a

te lupta în somn cu Zmeul-Cel-Frumos. Sun Tzu nu ar fi de acord cu asta. Nici Machiavelli. Nici toate cărțile de management organizațional care stau pe biroul tău necitite de vreo trei luni. Vrei să îți spun un secret? Nu, nu. Nu ți-l voi spune. Secretul trebuie să îl descoperi tu. E un fel de The Secret în variantă îmbunătățită. Și nu. De data aceasta tot universul nu conspiră la nimic. Totuși mărturisesc sunt impresionat de cărțile tale de pe birou. Eu și toți angajații tăi. Chiar și femeia de serviciu le șterge cu evlavie religioasă.

„Să presupunem că în tot acest basm, destul de enervant deja, eu dorm. Cum știu la final cine e cel bun și cel rău?”, continuă ea.

„E simplu. Cine rămâne la final în picioare, acela câștigă. El e cel mai bun pentru tine. Trebuie să crezi aceasta fără să pui întrebări. Ilenele Cosânzenele nu pun întrebări. Ai uitat? De fapt ele nu spun nimic. Ci așteaptă să fie salvate.”

„Și după?”

„După ce?”

„După ce sunt salvate. Ce spun ele?”

„Habar n-am. Probabil. Mulțumesc?! Nu?”

Nu! Nu. Ele nu spun nimic. Adevărul e că în basmele normale adormitele acestea nu spun nimic. Deși ar fi atâtea de spus. Ele acceptă. Ele tac. Ele se resemnează să trăiască într-o oarecare fericire până la adânci bătrâneți. Sau până când Fătul își găsește un alt zmeu sau o altă carte motivațională, un alt măr de aur sau o altă tinerețe fără bătrânețe.

Acesta nu e un basm dintr-acelea normale. E acel basm care te scoate din toate zonele de confort, pe care o să vrei să îl arunci la gunoi și nu o să îți lași copiii sau nepoții să-l citească. Și mai ales copilele sau nepoatele. Fetele nu ar trebui să citească o astfel de literatură. E basmul în care Ileana cea Cosânzeană și alter-ego-ul ei Frumoasa Adormită se trezesc după prima propoziție din poveste. Amândouă deodată. Amândouă fără nici un ajutor.

„Am luat o decizie?”

„Adormitele nu iau decizii.”, îi zâmbi înțeleghător.

„Dar zmeii iau. În basmul acesta, eu voi fi Zmeul-Cel-Frumos.”, îi spuse ea și își ascuți paloșul.

„Stai, stai, stai puțin. Nu se poate. Distrugi tot basmul. Nu poți să fii zmeul.”

„De ce?”

„Pentru că.”

„Pentru că, ce?”

„Pentru că nu se poate și gata. Am zis că nu se poate. Eu sunt Făt, chiar dacă cel urât, tot sunt personajul principal. E povestea mea. Nu te las să fii zmeul.”

„Ce bine că zmeul nu trebuie să ceară permisiunea nimănui pentru a fi zmeu. Așa că Făt-Cu-Ferrari, inima sau capul pe o tavă de argint? Alege!”

„Niciodată.”, se înfurie el. Coborî din Ferrari. Bineînțeles puțin în reluare și cu intenția clară de a realiza o scurtă plasare de produse fix în mijlocul poveștii. Nu îi reuși nici de data aceasta.

Producătorii de pastă de dinți, detergent de haine sau șampon pentru păr gras nu sunt interesați de basme. Nici normale, nici tulburate. Așa că Fătul rămase lângă mașina lui, fix în mijlocul drumului, pe linia de tramvai, în pana prostului, cu un cor de claxoane pe post de fundal sonor. Atunci Zmeoaica învârti de trei ori paloșul deasupra capului. Fătul speriat îi zise:

„Ți-aș spune cu –or. Hmm. Vrăjitor? Sau vrăjitoare.”

„Mai bine spune-mi cu dor, nor, clor, omor. Mai spune-mi zbor ușor, bujor color. Mă poți striga decor, fuior, vifor sau pur și simplu dresor, visător, fosfor.”

„Fosfor? Fosforul arde asemeni clorului în norii viforului ușor când mă omori în decor visător înainte de a-mi lua zborul spre un dor color.”

Zmeoaica coborî paloșul zâmbind.

„Tot ești artă cât ești!”

„În fază degradantă?”

„Decadentă.”

„Obscen convergentă?”

„Dacă vrei să-ți fac o fentă cu tentă de mentă.”

„Tangentă sau cotangentă? Ești mai mereu absentă.”

„Îți dau o detentă. Hai mai aproape că asta e urgentă!”

„Atâta timp cât o respir divergentă.”

Respira cu greu Fătul-cel-Urât. Nici nu îi mai păsa de Ferrari. L-a vândut pe trei mii de euro unui călugăr care avea să îl vândă și el la rândul lui ca să inspire cititorii de cărți motivaționale.

„Nu ești normală!”

„Normală? Ești nebun! Doar atât îți mai spun.”

„Baloane de săpun!”

„Se pun? Se dispun? Fii bun când te sun. Te răpun atunci imun.”

„Aș vrea să fii tutun. Să te fumez ca un taifun.”

„Și s-o ardem nu-știu-cum?”

„Da! Nu-știu-cum!”

„Ah, nu știi cum?”

S-au așezat Zmeoaica și Fătul pe caldarâm. Și nu mai conta cine era cel frumos și cea urâtă, cea frumoasă și cel urât. Se uită în ochii ei. Erau cenușii. Sau verzi. Sau căprui. Sau albaștri. Roșii sau violeți. Sau toate culorile lumii. Îi șopti.

„Ah. De trei ori ah!”

„Hai de cinci și te las în pace pân' la 10.”

„Sau de șase. Cine naiba le mai numără?”

„Nu mă mai supără decât o flacăra ce presară.”

„Ce presară?”

„Nu ce. Când!”

„Când?”

„Când scapără teafără până îmi sare o țandără.”

„Mie nu îmi mai place poezia asta!” spuse el îngropându-și capul în mâini.

„Știi că nu ți-o place suburbană. Dar asta mă apără, numără, supără.”

„Lasă tot. Hai să trăim cât încă ești tânără!”

Și au trăit fericiți până la adânci bătrâneți. Și au trăit uneori fericiți. Și au trăit. Și. Și?

Am trântit caietul pe podea. Ultimele ei cuvinte scrise să fie un basm fără nici o noimă? Începuturi de povești fără vreun sens? Nu fusesem pentru ea decât un personaj trist de poveste. Mă putea scrie într-o mie de feluri. Mă putea citi în alte o mie de moduri.

Eu puteam să dau vina pe boala ei, pe ultimele luni în care nu a mai fost coerentă, pe orice. Știa cât de mult urăsc rimele fără rost, ineptiile și scrisul fără noimă. Și totuși știa că acum le voi prețui așa cum nu am făcut-o înainte. Pentru că sunt ale ei și ale nimănui altcuiva.

Aveam în mână caietul care poate m-ar fi făcut bogat dacă l-aș fi adus la o casă de licitații. Până la urma ea era celebră, iar eu parazitul care m-am agățat de ea până în ultima clipă. Cel puțin așa i-am auzit pe prietenii ei spunând pe la colțuri. Ea scriitoarea, eu cerșetorul.

Și ce dacă nu am avut banii ei? Sau statutul ei? Sau o mașină scumpă? Nu poți oare să iubești dezinteresat? Povestea noastră refuză să aibă un final. Și au trăit fericiți nu este finalul. Eu am scris și Zorile, dar nu le-am publicat niciodată, am dat cutia cu cadouri băiatului din parcare, am jucat jocul regretelor, mi-am băut cafeaua simplă fără lapte și fără zahăr, nu am citit niciodată miercuria și am fost când Făt-Frumos, când Zmeul-cel-Urât. Eu am fost fiecare început. Ea a fost fiecare sfârșit.

Și am smuls fiecare pagină din caietul cu coperti maro. Și le-am pus în găleata de tablă în capătul grădinii, în apropierea nucului în care s-a urcat într-o dimineață ca să îl citească pe Bob Dylan. Am turnat puținul lichid de aprins focul ce mai era pe fundul unei sticle. Am scăpărat un chibrit. S-a rupt. L-am aruncat în găleată. Am luat altul. S-a rupt. Data viitoare am să cumpăr chibrite mai de calitate. Al treilea s-a aprins.

Am așteptat până au ars toate. Am golit găleata de cenușă. Am spălat-o. Am luat geanta tip poștaș pe umăr și am urcat în autobuzul spre casă. În urmă au rămas sunetul acela de vânt, clăile galbene, un miros sălbatic. Era dureros de vară. Era dureros de nesfârșit.